

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Jana Kratochvíla v právní věci žalobkyně: **Ing. E. K.**, zast. advokátem Mgr. Martinem Mrověcem, Na Zlatnici 301/2, Praha 4 – Podolí, proti žalované: **Česká advokátní komora**, Národní 118/16, Praha 1 – Nové Město, proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 6. 2020, čj. 10.01-000290/20-002, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 22. 6. 2022, čj. 9 A 78/2020-100,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému advokátovi Mgr. Martinu Mrověcovi **s e p ř i z n á v á** odměna a náhrada hotových výdajů v řízení o kasační stížnosti ve výši 6 800 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

[1] Žalobkyně požádala Českou advokátní komoru (žalovanou) o určení advokáta k poskytnutí právní služby (podle zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii). Tuto žádost podala na předepsaném formuláři (podle vyhlášky č. 120/2018 Sb.), v němž vyplnila všechny kolonky ohledně majetkových poměrů a pouze některé kolonky ohledně právní stránky věci. Jako účel žádosti vybrala možnost *řízení před Ústavním soudem* a do kolonky *Uveďte datum doručení posledního rozhodnutí soudu* dopsala „Rozhodnutí Ministerstva dopravy 20. 5. 2020“. Z části týkající se samotné věci vyplnila ještě kolonku ohledně toho, zda žádala o ustanovení zástupce přímo soud, slovy „*Ústavní soud neustanovuje*“.

[2] Žalovaná žádost zamítla. Ve stručném odůvodnění nejprve uvedla, že žalobkyně v žádosti věc nijak nepopsala [§ 18c odst. 2 písm. a) zákona o advokacii, *první důvod*]. Dále pak, že žalobkyně podává žádosti často – k roku 2020 šlo o 45 žádostí, z nichž žalovaná vyhověla 28. Z toho žalovaná dovodila, že žalobkyně zneužívá právo na bezplatnou právní

pomoc [§ 18c odst. 5 zákona o advokacii, *druhý důvod*]. Nakonec, že ve věci blíže neurčené dopravní nehody již žalobkyni advokáta pro účely Ústavního soudu určila, takže se jedná o bezpředmětné uplatnění práva [§ 18 odst. 5 zákona o advokacii, *třetí důvod*].

[3] Žalobkyně proti tomuto rozhodnutí podala žalobu k městskému soudu. Soud žalobu zamítl. Ve věci nebylo sporné, že stěžovatelka nemá dostatečné příjmy a majetek. Po několikerých upřesněních a jednání dospěl městský soud k tomu, že druhý a třetí důvod zamítnutí žádosti neobstojí, nicméně první z nich žalovaná posoudila správně. Žalobkyně ve formuláři nijak nepopsala problém, k jehož řešení potřebovala právní pomoc. Stále jen opakovala, že usilovala o řízení před Ústavním soudem proti rozhodnutí Ministerstva dopravy. Blíže nebyla schopna věc specifikovat ani v žalobě a na jednání. Soud doplnil, že pouze z množství žádostí nešlo usuzovat, že žalobkyně zneužívá právo na bezplatnou právní pomoc (druhý důvod). Protože nebyl najisto postaven důvod žádosti, nemohla žalovaná správně posoudit ani její bezpředmětnost. Jeden důvod pro zamítnutí žádosti však obstál, proto soud žalobu zamítl.

[4] Žalobkyně (stěžovatelka) se dále obrátila na NSS. V kasační stížnosti namítá nezákonnost té části odůvodnění žalované, která před městským soudem obstála [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]. Stěžovatelka uvádí, že takto vyplňuje formulář vždy a v jiných případech ji žalovaná advokáta určila. Dále tvrdí, že žalovaná ji měla vyzvat k doplnění, pokud měla pochybnosti o popsaném skutkovém stavu a dostatečnosti poskytnutých informací. Stejně tak měla žalovaná v rozhodnutí více zdůvodnit, proč je problém málo popsáný. Žalovaná a stěžovatelka si vyměnily ještě repliku a dupliku. Žalovaná v ní shrnula argumenty všech tří bodů svého rozhodnutí, stěžovatelka setrvala na argumentech z kasační stížnosti.

[5] Kasační stížnost není důvodná.

[6] Nejprve k tomu, že žalovaná postupuje v obdobných případech stěžovatelky rozdílně. Toto stěžovatelčino tvrzení je jen velmi obecné a především ho ničím nedokládá. Pokud se snad stěžovatelka snažila touto námitkou dovolávat ustálené praxe žalované, pak jde o otázku skutkovou, kterou by musela prokázat (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 21. 7. 2009, čj. 6 Ads 88/2006-132, č. 1915/2009 Sb. NSS, *L'ORÉAL*, bod 80).

[7] Stěžovatelka nemá pravdu ani v tom, že ji měla žalovaná vyzvat k doplnění a upřesnění žádosti. Zákon o advokacii v § 55a odst. 1 předpokládá postup podle správního řádu, nicméně vylučuje použití řady jeho ustanovení. Mezi nimi mj. § 37 odst. 2 a § 45 odst. 2 správního řádu, podle kterých má správní orgán vyzývat k opravě nedostatků. Takovou povinnost pak nelze pro žalovanou dovozovat z obecných zásad správního řízení, konkrétně ze zásady dobré správy. Pokud by soud interpretací takový postup žalované vynutil, fakticky by tím popřel výslovné znění zákona. Tento závěr již NSS v minulosti vícekrát zopakoval (rozsudky ze dne 28. 7. 2021, čj. 8 As 138/2021-30, bod 24, či ze dne 12. 10. 2021, čj. 1 As 250/2021-36, bod 16).

[8] Stěžovatelka dále tvrdí, že žalovaná v odůvodnění nevysvětlila, proč je označení či popis věci v žádosti nedostatečný. Odkazuje na větu „*Dle ust. 18c odst. 2 písm. a) ZoA žadatel ve své žádosti neuvedl popis věci, v níž by měla být právní služba poskytována podle § 2*

pokračování

odst. 1 písm. a) ZoA“. Ta je prý nepřezkoumatelná a neobsahuje žádné vysvětlení toho, jaké úvahy žalovaná vedla. K tomu NSS uvádí následující. Stěžovatelka má pravdu, že se jedná o strohé vyjádření, které kopíruje znění zákona. Stejně tak stručný, nebo spíše žádný, je ale i popis problému ve stěžovatelčině žádosti o určení advokáta. Odůvodnění je navíc třeba číst ve vzájemných souvislostech, ne vytržené z kontextu. Z navazujících dvou odstavců rozhodnutí je patrné, že žalovaná neměla od stěžovatelky žádné informace, o které by mohla úvahy opřít. Vycházela tak jen z toho, co o stěžovatelce věděla z jiných řízení.

[9] Městský soud správně posoudil, že stěžovatelka neuvedla dostatečný popis věci, proto jí nemohl být advokát určen. NSS chápe, že formulář je značně dlouhý a místy může být pro člověka bez právního vzdělání matoucí. Stěžovatelka však vyplnila jedinou kolonku vztahující se přímo k věci, a to kolonku *Uveďte datum doručení posledního rozhodnutí soudu*, do které vepsala pouze „rozhodnutí Ministerstva dopravy ze dne 5. 5. 2020“. Označení kolonky ovšem i pro právního laika dost srozumitelně uvádí, že se má jednat o poslední doručený dokument, a to rozhodnutí soudu. Pokud si stěžovatelka nebyla jistá, zda je Ústavní soud ta správná volba, mohla vybrat kolonku *jiné (specifikujte)* a do ní napsat, kdo jí dokument zaslal, kdy se to stalo a co chce dále činit. V této části je formulář také dosti návodný a nechává žadateli několik prázdných řádků, aby se vyjádřil. **Především pak ale stěžovatelka nechala úplně prázdnou kolonku *popis věci*.** Právě tato kolonka, také značně široká, jí dávala prostor popsat právní problém vlastními slovy. Je to právě tato informace, kterou žalovaná, městský soud a nyní i NSS v žádosti postrádají. Bez znalosti alespoň základních obrysů toho, o čem jde, nemohla žalovaná oprávněnost žádosti posoudit.

[10] Třeba dodat, že dokonce ani při jednání před městským soudem nebyla stěžovatelka, navíc za pomoci soudem ustanoveného advokáta, vysvětlit, proti čemu se chtěla před Ústavním soudem bránit. Městský soud stěžovatelku několikrát vyzval, aby uvedla, před kterým soudem chtěla řízení vést a jaké rozhodnutí tam chtěla zpochybnit. Stěžovatelka a její zástupce sice zopakovali, že žádala o určení advokáta pro řízení před Ústavním soudem, nikoli ale proti jakému poslednímu soudnímu rozhodnutí chtěla (pravděpodobně ústavní stížnost) podat. Stěžovatelka ani za pomoci zástupce neuvedla, co bylo jádrem právního problému.

[11] NSS proto kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta poslední s. ř. s.).

[12] O náhradě nákladů řízení NSS rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměla úspěch; žalované náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

[13] Již městský soud ustanovil stěžovatelce advokáta pro řízení o žalobě. Takovéto zastoupení přechází též do řízení o kasační stížnosti. Hotové výdaje a odměnu za zastupování advokáta v takovém případě platí stát (§ 35 odst. 10 s. ř. s.). Odměnu advokáta tvoří odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti, tj. za dva úkony právní služby – sepsání kasační stížnosti a repliky. Odměna podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, činí 3 100 Kč za úkon [§ 7 bod 5, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. Ke každému úkonu právní služby je třeba připočíst 300 Kč paušální

náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Celková částka ve výši 6 800 Kč bude vyplacena z účtu NSS do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku (výrok III).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. listopadu 2022

Zdeněk Kühn
předseda senátu